

Szigliget község Önkormányzata
2010. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékelése

A szigligeti Önkormányzat gyermekvédelmi feladatait a legmagasabb szintű jogszabályból, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI törvényből adódóan, a kormányzati szintű szabályozáson át, a Képviselő-testületnek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 10/2004.(VI. 15.) Kt. rendeletében foglaltakkal összhangban látta el. Feladatai a kiskorúakhoz és a tanulói-, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőttekhez kapcsolódnak, 23. illetve 25. életévük betöltéséig.

A Képviselő-testület tevékenysége során gyermekek alapvető jogainak érvényesítését kívánta elősegíteni, veszélyeztetettségüket megelőzni, családban történő nevelkedésük megfelelő körülményeinek biztosításához hozzájárulni. Mindezt a költségvetésében rendelkezésére álló anyagi eszközökkel és Tapolca Kistérség által létrehozott, Lesencetomaj, Szent István park 1. szám alatti székhelyű „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálattal valósította meg.

1. Demográfiai adatok

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának a személyi adat és lakcímnnyilvántartása alapján Szigliget állandó lakosainak száma a vizsgált időszak végén 960 fő. Ez a létszám a négy évvel ezelőtti létszámhoz képest, 16 fős csökkenést mutat. Korcsoportonkénti bontásban, különös tekintettel a kiskorú lakónépességre, a lakosság életkor szerinti szerkezete a következő. A felnőtt lakosság száma 856 fő, míg a kiskorúak száma az összlakosság alig 11 %-a, 104 fő. A létszámcsökkenés ebben a korcsoportban látszik. Mutatja a nagykorúság elérésével a felnőtt lakosság közé kerülést és érzékelteti a születések alacsony számát.

A 104 gyermek közül az általános- és középiskolás korúak száma 82, az óvodáskorúak száma 15 fő. Mindössze 7 fő a három év alatti gyermekek száma.

Településünk létszámának alakulásában továbbra is érezhető a város, nagyvárosok szívó hatása, mert munkalehetőséggel és a városi rangból eredő infrastruktúrával, a szabadidő eltöltésére alkalmas állandó programokkal, intézményekkel nem veheti fel a versenyt kistelepülés, annak ellenére, hogy a Képviselő-testület és a civil szerveződések mindent megtesznek annak érdekében, hogy az itt élők komfortérzetét kielégítse, a fiatalok elvagyodását visszaszorítsa, a települést minél több emberrel megismertesse és hírnevét országshozta öregbítse.

Ennek érdekében a falu kiépített víz-, csatorna- gáz, vezetékes telefonhálózattal, hosszú ideje kábel tv. hálózattal rendelkezik, mely lehetőség arra, hogy nyithassunk a világra a tv csatornák műsorain keresztül, ismereteinket gyarapíthassuk. A település egész évben rendezett, tiszta képet mutat. A zöldterületek folyamatosan karbantartásáról, a közterületek gondozásáról az önkormányzat közvetve vállalkozó útján, vagy közvetlenül maga gondoskodik. Évente egy alkalommal, tavasszal a lakó- és nyaralónépességnek az év során felgyülemlett feleslegessé vált használati tárgyakat térítésmentesen szállítja el.

A képviselő-testület a falu központjában utcát nyitott, ahol kedvező feltételekkel kínált építési telket a letelepedni vágyók számára. A település vendéglátóegységeinek színvonala jelentősen emelkedett,

amely a foglalkoztatottak számának emelkedését is hozta, és a helyi lakosok foglalkoztatását jelentette. Az Önkormányzat tulajdonában, illetve üzemeltetésében álló strandon és a várban szigligeti lakosokat foglalkoztatunk, de sajnos nem tudunk minden dolgozni vágyónak munkalehetőséget adni, mert a rendelkezésünkre álló pénzeszközök végesek. Bízunk az állami szinten meghatározott és anyagilag támogatott közmunka-program kialakításában, mivel a korábbi években településünkön hatékonyan működött.

A teljesség igénye nélküli felsorolásból érzékelhető, hogy mindent megteszünk annak érdekében, hogy vonzóvá tegyük a települést az itt lakóknak, az ide látogatóknak és a letelepedni vágyóknak egyaránt, a magunk behatárolt anyagi eszközei mellett az előbb említett, foglalkoztatásra kapott jelentős állami támogatást felhasználva, a fejlesztésre, fejlődésre nyitott vállalkozókkal, civil szervezetekkel és azokkal a falujukkal érző emberekkel együtt, akik nem tartoznak az említettekhez. Hisz a település zavartalan vérkeringéséhez, fejlődéséhez nélkülözhetetlen a kiskorúak számának növekedése, mely értük, majd remélhetőleg velük történik.

2. Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekvédelmi törvény biztosította rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt egy év időtartamra, a Jegyző állapítja meg.

Javarészt természetbeni támogatásként jelenik meg a rászorult családoknál. A tankönyv térítésmentes biztosítása, a bölcsődés, az óvodás, az 1-7. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek térítésmentes étkezése, előbbiekre nem tartozó gyermek és tanuló után a fizetendő intézményi térítési díj 50%-ára kiterjedő kedvezmény biztosítása, kollégiumi, externátusi ellátásban részesülő gyermek és tanuló után a fizetendő intézményi térítési díj 30%-ára vonatkozó kedvezmény biztosítása.

A támogatásban részesülő gyermekek részére évente 2 alkalommal, július és november hónapban pénztámogatás került kifizetésre, melynek összegét a költségvetés elfogadásáról szóló törvény tartalmazza. A múlt évben ennek összege 5. 800 Ft volt.

A rászorultságot a törvény határozza meg. A jövedelmi feltétel egy főre eső összegét az öregségi nyugdíjminimum 130, illetve meghatározott esetben 140 %-ában maximálta, amely 37. 050 Ft, illetve 39. 900 Ft. A döntés során a vagyoni körülmények vizsgálata kötelező.

2010. január 1.-én 14 családból 24 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Az év végére a támogatásban részesülő gyermekek száma 26 főre nőtt, 15 családból 26 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. A családok között 7 egygyermekes család, 5 kétgyermekes család, 3 háromgyermekes család van. A családok közel felében, egyedülálló szülő gondozza gyermekét.

A gyermekek korcsoportonkénti megoszlását tekintve megállapíthatjuk, hogy 4 gyermek 6 év alatti, 8 gyermek 7 – 14 év között van, szintén 8 gyermek középiskolás korú és 6 gyermek nagykorúságát betöltve, középfokú tanintézményben folytat tanulmányokat.

Az év során 31 gyermek részére kérte a szülő a támogatás megállapítását. Figyelemmel arra, hogy a támogatás a jogosultság megállapítása esetén, a kérelem beérkezésétől számított egy évre kerül megállapításra, év közben 24 gyermeknek szűnt meg a jogosultsága - családjának kedvezőbb jövedelmi körülményei miatt, illetve ezért, mert befejezte tanulmányait.

A statisztikai számítások alapján 24 fő volt a támogatásban részesítettek átlagos száma, az elmúlt naptári év támogatási hónapjait, heteit és napjait figyelembe véve.

A múlt év júliusában 23 gyermek, novemberben 26 gyermek részére kifizetett pénztámogatás összesen 284. 000 Ft volt, melyet az állami költségvetés megtérített.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermekek közül, a hegymagasi gyermekeket is figyelembe véve, 12 gyermek részesült a kedvezmény biztosította térítésmentes tankönyv hozzáféréshez.

A gyermekétkeztetést vásárolt étellel oldja meg az Önkormányzat. A településen működő Írók Alkotóházának Konyháján készítik el a tízórait, az ebédet és az uzsonnát. A beszámoló időszakában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek közül átlagosan 41 gyermek vette igénybe az étkezést. Közülük 14 óvodás és 27 gyermek általános iskolás (menzás, illetve napközis). Az iskola és az óvoda, a hegymagasi Önkormányzattal közös fenntartásban működik. Az ellátásokat mindkét településen élő gyermekek, szükségük szerint veszik igénybe. Az étkezésre fordított költség, a nagycsaládban nevelkedő gyermekeket is figyelembe véve 2 221 000 Ft volt.

Az Önkormányzat pályázat útján, a nyári iskolai szünet időtartama alatt 53 munkanapra, 2010. június 17.-től augusztus 31.-ig, térítésmentesen biztosította a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek közül három családból hat gyermek számára a térítésmentes étkezést. A meleg ebédet a gyermekek szülője vitte el az Alkotóház Konyhájáról.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek tekintendő, ha a törvényes felügyeletet gyakorló szülője, illetve szülei önkéntesen nyilatkoznak arról, hogy legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamát fejezték be sikeresen.

Településünkön a szülő nyilatkozata alapján halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs.

A tanulói jogviszonyban még nem álló, halmozottan hátrányos helyzetű óvodába járó gyermekek, óvodáztatási támogatásban részesülnek, amely a szülő részére, félévente kifizetett pénztámogatás. Első alkalommal 20. ezer Ft, majd alkalmanként 10. ezer Ft.

Településünkön halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem lakik, így óvodáztatási támogatása kifizetése sem történt.

Fontos megjegyezni, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek legalább egyik szülője, a naptári év legalább fele részében munkaviszonyban áll, illetve a naptári év alatt rendszeres pénzellátásban részesül. A családok alacsony jövedelmi szintje egyrészt a minimálbéres foglalkoztatásból adódik, másrészt a szezonális foglalkoztatásból, s annak megszűnte után az alacsonyabb összegű munkanélküli járadékból, illetve az aktív korúak ellátásából.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás - pénztámogatás

Az Önkormányzat igyekszik enyhíteni a gyermeküket nevelő családok terhein. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása végett egyetlen szülő sem fordult az Önkormányzathoz, illetve annak Bizottságához.

Az elmúlt évben a következő pénztámogatás kifizetésével segítette, a gyermeküket nevelő szülőket.

Újszülött érkezésénél 30. 000 Ft egyszeri támogatást fizet ki a szülőnek az Önkormányzat, enyhítve az újszülött fogadásával a családra háruló terheket. Egy alkalommal került sor a támogatás kifizetésére.

Az óvodáskorú gyermekek egy alkalommal 3. 000 Ft pénztámogatásban részesültek, így 16 gyermek részére kifizetett támogatás összege 48. 000 Ft.

Arany János tehetséggondozó Pályázat támogatásában 3 középiskolás gyermek részesült, gyermekenként 5. 000 Ft-os támogatással. A támogatására kifizetett összeg 30. 000 Ft volt.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Pályázat támogatásában, egész évben átlagosan 6 gyermeket részesített az önkormányzat, havonta gyermekenként 3. 500 Ft-ban. A felsőfokú oktatásban résztvevők egy részének támogatására ilyen módon 60. 000 Ft-ot fordított.

Valamennyi közép- és felsőfokú tanintézményben nappali tagozatán tanuló gyermek, a tanulói jogviszony igazolása mellett, 7. 000 Ft pénztámogatást kapott. 70 tanuló részesült a támogatásban, összesen 490. 000 Ft-ban.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás - természetbeni ellátás

Az elmúlt évekhez hasonlóan az általános iskolába járó gyermekek részére az Önkormányzat ingyen biztosította a tankönyvet és füzetet. A támogatásban 70 gyermek részesült. A tankönyvek és füzetek értéke 875. 000 Ft volt.

Az óvodai, iskolai gyermekétkeztetést, mint alapellátást, az Önkormányzat megvásárolt ebédrel biztosítja. Erre a célra 2. 221. 000 Ft-ot fordított. Átlagosan 41 gyermek vette igénybe, a hegymagasi gyermekekkel együtt - tekintettel arra, hogy az iskola fenntartása Hegymagas község Önkormányzatának is a feladata, ezért a hegymagasi gyermekek által igénybe vett étkezés ráfordítása is a szigligeti költségvetésben jelenik meg.

Az Önkormányzat pályázat útján, a nyári iskolai szünet időtartama alatt 53 munkanapra, 2010. június 17.-től augusztus 31.-ig, térítésmentesen biztosította a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek közül három családból hat gyermek számára, a térítésmentes étkezést. A meleg ebédet a gyermekek szülei vitték el az Alkotóház Konyhájáról.

Az év utolsó hónapjában a jövedelmi- és szociális helyzetükből adódóan a leginkább rászoruló gyermekek könyvtalványban részesültek. Az utalvány értéke 3. 500 Ft volt. A szülők és a gyermekek körében ez a fajta segítség, támogatás nagy elismerést váltott ki. 38 gyermek részesült a támogatásban, akik között valamennyi rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szerepelt. A könyvtalványokra fordított összeg 133. 000 Ft volt.

3. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Tapolca Kistérség által létrehozott, Lesencetomaj, Szent István park 1. szám alatti székhelyű „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat biztosította a családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását.

(Elmúlt évi működéséről az intézmény által készített beszámoló foglalkozik.)

Az intézmény szükségességéről és működéséről személyes tapasztalatunk kedvező. A megelőzésben nagy szerepe van munkájuknak, a szülőkkal, kiskorúakkal történő rendszeres kapcsolattartásnak. Ez a kapcsolattartás rendkívül időigényes. Felnőtt emberekre szakszerű tanácsokkal, folyamatos figyelemkíséréssel hatni, hogy helytelen életvezetésük helyes irányba forduljon. Helytelen életvezetésük következménye a gyermekek viselkedésében, harmóniájuk megbomlásában jelentkezik.

Ez a megelőző tevékenység rendkívül időigényes és „eredményének” egyik megnyilvánulása a védelembe vett gyermekek csekély számában látható.

A jelzőrendszeri tagokkal rendszeres a kapcsolattartás. A megbeszéléseken valamennyi gyermekintézmény, gyógyító-gondozó ellátás, rendőrség képviselője jelen van, akik kiskorúakkal bármilyen módon kapcsolatba kerülhetnek. Hasznosak ezek a megbeszélések, személyes találkozások, mert közvetlenül ráirányítják valamennyi jelzőrendszeri tag figyelmét a létező problémára, s mindenki a maga területén próbál segíteni, vagy tevékenységével megelőzni az esetleges veszélyhelyzetet.

Évente egy alkalommal gyermekvédelmi tanácskozás során, megadott szempontok alapján számolnak be a résztvevők a településen élő kiskorúak irányába tett munkájukról. A jelzőrendszeri tagokon kívül a családgondozóval, és a települések polgármestereinek részvételével kiegészülve történik a tanácskozás.

Gyermekek napközbeni ellátása

A szigligeti óvodában és az iskolában biztosított a gyermekek napközbeni ellátása. A vizsgált időszak adatai alapján átlagosan 20 óvodás gyermek vette igénybe.

A szigligeti általános iskolába járó gyermekek közül átlagosan 21 gyermek igényelte a napközi otthoni ellátást.

4-5. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedés

Védelembe vételre egy családnál került sor, ahol a serdülő gyermek pszichikai problémája miatt vált szükségessé védelembe vétele, valamint két testvéreie is, hogy ezáltal pszichikai fejlődésük, változásaik fokozott figyelmet kapjanak.

Kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére nem került sor.

6. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A vizsgált időszakban a településen bünelkövető és pártfogó felügyelet alatt álló kiskorú nem volt.

Felügyeleti szerv által történő ellenőrzésre sem volt a vizsgált időszakban.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a gyermekvédelem rendszerének felépítésére vonatkozó jogalkotói elképzelés a gyámhatósági tevékenységre mindenképp pozitívan hatott. Már a megelőzésben jelentős a feladata, hiszen például a jelzőrendszeren keresztül is közvetlenül értesül a gyermekvédelmi szakember a valós, vagy vélt problémáról és a közvetlen kapcsolattartással - mely rendkívül

időigényes -, a jelzés megalapozottságát kiderítheti, illetve mozdulhat a szükségesnek vélt intézkedések felé.

Amivel nem számolt a jogalkotó és a gyakorlatban sajnos akadály a szakember munkájában, az a hatalmas terület, amelyet a gyermekvédelmi szolgálat feladatai alá rendelt.

Az ellátása alá tartozó önkormányzatok számának csökkentése, vagy a szakemberek számának a bővítése, mindenképp sürgős és indokolt.

Valószínűleg a költségkímélés indokolhatta a gyermekjóléti szolgálatok igazgatása alá rendelni nagy számú településeket. Ez azonban a kapcsolattartást megsínyli, még akkor is, ha a szakember a munkaidejét, a szabadidő rovására nyújtja meg.

Hosszú távon az eredményességet ez a körülmény akadályozza. Az elvégzendő feladatok színvonalának csökkentését eredményezi, és akkor már nem mondhatjuk, hogy a törvényalkotó elérte célját.

8. Bűnmegelőzési program

A Képviselő-testület 32/2008.(III. 26.)Kt határozatával elfogadta az Önkormányzat bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióját. A koncepció az Országgyűlés társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájára figyelemmel, és törvényi felhatalmazása alapján, a település adottságaira figyelemmel készült.

Alap gondolatai az önkormányzatról, közbiztonságról és megelőzésről szólnak. Részletesen tárgyalja Szigliget közigazgatási, földrajzi, gazdasági, bűnügyi helyzetét, állapotát, közbiztonsági jellemzőit. A megelőzés ugyanúgy kiemelt helyen van, mint a rendőrséggel való együttműködés. Célokat tűz ki, prioritásokat nevez meg, cselekvési programok kidolgozásával, kezdve a közterületek rendjének biztosításától a családon belüli erőszak megelőzéséig. Foglalkozik a droghasználat felmérésével, felszámolásával, a követendő magatartások népszerűsítésével, az időskorúak védelmével is.

Az Önkormányzat és a Rendőrség között jó a kapcsolat, az Önkormányzatot érintő, fennálló problémákról és azok megszüntetésére tett intézkedésekről tájékoztatást kapunk. Amennyiben lehet, a bűnmegelőzésben együttműködünk, például a helyi Polgárőrségen keresztül.

Kiskorú szabálysértő, bűnelkövető az elmúlt évben sem volt településünk lakói között. Az oktatási intézményekben folyamatosan végzett felvilágosítási-tájékoztatási tevékenység vélhetően kedvező hatással van a bűnmegelőzésre.

Az elmúlt évben két településőr működött Szigligeten. Feladatuk ellátásához szükséges eszközöket, munkaruha költségeit, javarészt az állami költségvetés biztosította.

2010-től egy alapszervezetbe tartoznak Szigliget és Hegymagas polgárőrei. A polgárőrök a saját falujukban látják el feladataikat. Közös alapszervezetbe tartozásukat a költségkímélés és ily módon, a kedvezőbb pályázati lehetőségek igénybevétele indokolta.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolat

Az önkormányzat az elmúlt évhez hasonlóan, 2010-ben is nagy hangsúlyt fektetett a kulturális és a szórakoztató programok rendezésére, bonyolítására. Ennek eredményeképpen tavasztól őszig folyamatosan kínált szórakozási lehetőséget a helyieknek és a turistáknak. Csak néhányat emelnék ki a

program kavalkádból: *Várkapunyító, Várfesztivál, Szent Háromság Napi Hegyi búcsú, Várjátékok, Hagyományőrző Napok, Szigligeti Nyári Napok, Szüreti Vigadalom, Várfutás.*

A *Szigligeti Turisztikai Egyesület* programjai önállóan, vagy az önkormányzat rendezvényeihez kapcsolódva, egész évben várják a kicsiket, felnőtteket egyaránt. Legfőbb rendezvényük a *Süllő Fesztivál*, mely évről-évre rendszeresen, több ezer embert vonz. Ezen kívül az év során komoly hangsúlyt fektetnek a település turisztikai vonzerejének propagálására.

A *Szigligeti Nők Egyesületében* különböző korú nők vesznek részt, akik a település rendezvényeinek lebonyolításában segítenek, illetve önálló rendezvényeket tartanak. Így nem feledkeznek meg a település legifjabb polgárainak köszöntéséről és megünnepléséről, és szervezik az általános iskolában lebonyolított *ki-mit-tud-ot*, ahol zömében gyermekek versenyeznek, illetve a legkisebbek számára mindenévben megszervezik a *babazsúrt*.

Óvodás- és iskoláskorú gyermekek kez ügyességét használja ki és fejleszti, a havi rendszerességgel működő *Játszóház*.

A *Balaton Sportegyesület* össze fogja a futballozni vágyó, mozgásigényes fiatalokat.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete valamennyi civil szervezet működését anyagi eszközökkel igyekszik támogatni, hogy működésüket elősegítse, illetve színvonalát növelje a település lakói és az ide látogatók örömeire.

Továbbra is vallom, hogy egy település akkor él, és addig van jövője, amíg az itt élő embereknek a falu fejlődésébe vetett hitük megmarad és önbizalmukkal, lelkesedésükkel tevékenyen segítik elő fejlődését.

A beszámolóban említett szervek és szervezetek munkájuk, tevékenységük során, ezt a fejlődést kívánták elősegíteni 2010. évben is.

Szigliget, 2011. május 18.

Balassa Balázs
polgármester